

NATURA - ARTĂ ȘI VIAȚĂ

Razele naturii sunt cele care au crescut viața din spatele umbrei. După ce lumina a biruit întunericul dintru început prin cuvântul divin, natura a primit să-și modeleze cu talentul unui sculptor perfect toate formele de viață și apoi să le picteze întru eternitate. Grădina Edenului a fost prima ei față dar omul nu a înțeles-o și a fost nevoit să își măsoare existența în paradisul terestru. Aici natura își scrie poezia în funcție de climă, zonă, anotimp.

În *Istoria poporului evreu*, omul este predestinat să muncească în sudoarea frunții sale pământul, să îngrijească natura pentru ca aceasta la rândul ei să-i ofere roadele necesare vieții.

În mitologie majoritatea zeilor aveau corespondent într-un element al naturii, Poseidon era zeul apelor, Demetra era zeița holdelor, etc.

Natura și viața se împletesc și se completează unele pe altele. Mircea Eliade în nuvela *Les trois Grâces* încearcă o metodă de a scăpa de moarte printr-un experiment făcut de personajul Aurelian Tătaru, medic, pe trei paciente bolnave de cancer, metodă ce are ca scop o veșnică tinerețe. În urma experimentului făcut de medicul Aurelian Tătaru, una dintre paciente, Euphrosyna Mincu (Frusinel) își împarte viața între tinerețe și bătrânețe, primăvara era tânără, fericită, își trăia viața profitând din plin de tinerețea și frumusețea ei, nesimțind nicio boală în trup, iar când natura se veștejea îmbătrânea și ea, trecea din rai cum ar veni în infern asemeni Corei Pesefora, soția zeului morții, Hades și fiica Demetrei, zeița holdelor, ce își împărțea viața între pământ, simbolul vieții, pentru a sta cu mama ei și infern, simbolul morții, pentru a sta cu soțul ei.

Între natură și om este o permanentă comuniune. Natura este simbolul eternității, trece dincolo de moarte și păstrează în sânul ei viața „Și-l îngroapă-n sânu-i mut / Veșnica Natură.”¹

Arta naturii este glasul perfecțiunii. Literatura populară prin balada *Miorița* înfățișează permanenta comuniune a omului cu natura. Balada *Miorița* abordează tema filosofică a morții prin atitudinea ciobanului moldovean în fața acesteia. El nu fuge de moarte, o acceptă ca pe un final firesc al vieții, ba mai mult o vede ca pe o nuntă, motivul alegoriei moarte – nuntă, la care participă toate elementele naturii, cele cosmice având ranguri mai înalte, soarele și luna, nași, cele terestre, brazi, păltinași, de simpli nuntași, munții au rolul de preoți, păsărelele lăutari. Toată viața ciobănelului a trăit în armonie cu natura. Elementele naturii i-au fost prietene, l-au ajutat și completat. După moarte își dorește să devină un tot cu acestea și să trăiască veșnic prin ele.

Frumusețea naturii a fost înfățișată de către iubitorii de artă în culoare, cuvânt sau formă. Răpindu-i forma în obiecte minusculi, sculptorii au eternizat clipe ale chipului vieții ei. Îmbinând culoarea pictorii i-au creat sufletul. Cuvântul însă, cel care a creat totul dintru început „Și a zis Dumnezeu“ (Facere 1, 3) a presărat natura ca pe un praf de lumină solară în operele literare.

Scriitorii români au iubit natura. Tema naturii a fost nedezipită de operele lor. Poetii precum Vasile Alecsandri, Ion Pillat au scris pasteluri realizând un adevărat calendar în versuri.

Scriitorul Mihai Eminescu și-a petrecut copilăria în sânul naturii, dovadă poezia *Fiind băiet păduri cutreieram*. Ea i-a fost sursă de inspirație în poeziile lui de mai târziu.

În poezia testament, *Mai am un singur dor*, Eminescu, asemenea ciobănelului mioritic și asemenea filozofului Emil Cioran vede moartea ca pe o contopire cu universul, cu Eternitatea.

Faptul că eul fiecăruia caută o evadare spre o altă lume, o lume veșnică fericită, îi determină pe filozofi și pe scriitori să alerge de la vis la vremelnicia acestei vieți, de la viață, la încercarea de a da un sens morții: „Când ai murit lumii, ți-e dor de tine însuși și-ți consumi ce-ți mai rămâne de trăit într-o nostalgie neîmplinită. Dumnezeu este un vecin față de exilul

¹ George Topârceanu, Poezii, Balada morții, Editura Hera, 2002.

eului nostru, care ne face să ne căutăm pe alte tărâmurii și să nu murim niciodată în apropierea noastră, prin soartă inaccesibilă nouă.⁴² spune filozoful Emil Cioran.

George Bacovia este un poet simbolist. El a prezentat natura în simboluri. Poezii simboliste folosesc în operele lor simbolurile printr-un limbaj sugestiv, prin muzicalitatea cuvintelor, prin tonul emoțional, repetiții, ritm, versul alb. Bacovia cultivă simbolul ca modalitate de surprindere a corespondențelor eului liric cu lumea, natura, universul. El este un poet pesimist și din această cauză se oprește în opera lui asupra temei morții și o asociază pe acesta naturii, ploaia, decorul de doliu. În opera sa totul are culoarea cenușie a plumbului, oamenii, decorul, în suflet predomină oboseala, peste tot domină tristețea, dezgustul față de o lume stăpânită de forțe obscure, descompunerea. Și-ar dori mereu o natură vie și o viață eternă, verde și în antiteză cu această viață pictează totul în gri, natura și viața după căderea omului în păcat în grădina Edenului, un paradis terestru trist ce nu ar mai trebui să se descompună, ci să-și găsească verdeața perfecțiunii absolute.

Anotimpurile se completează între ele, primăvara este simbolul vieții ce mereu își arată zâmbetul, vara deplinătatea, maturitatea, toamna bătrânețea încărcată de roade, iarna, puritatea finalului unui cerc al vieții.

Fără natură universul ar fi orb și nu ar găsi viața și lumina artei. Omul este dator să păstreze viu sâmburele naturii, atât în ceea ce privește mediul înconjurător, cât și în artă.

Bibliografie:

1. Bacovia, George, *Opera poetică*, Editura Cartier, Chișinău, 2007.
2. Cioran, Emil, *Amurgul Gândurilor*, Editura Humanitas, București
3. Eminescu, Mihai, *Poezii*, Editura Tineretului, București, 1965.
4. Eliade, Mircea, *Proza fantastică*, volumul I și II, Editura Tana, București, 2007.
5. Mitru, Alexandru, *Din marile legende ale lumii*, Editura Junimea, Iași, 1976.
6. Topârceanu, George, *Poezii*, Editura Hera, 2002.
7. *Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., București, 1994.
8. Culegere de *Balade populare – Miorița* – Editura Herra, 2007.

prof. Ana-Cristina Popescu

² Emil Cioran, *Amurgul Gândurilor*, Editura Humanitas, București, 2008, p. 50.